HERZOG AUGUST BIBLIOTHEK

PROF. JOHANN FABRICIUS

Fakultät	Theologische Fakultät
Geboren	1644 in Altdorf
Gestorben	1729 in Helmstedt
Kurzvita	Theol. Prof. in Altdorf (1677–1697); Theol. Prof. in Helmstedt (1697–1709), Generalschulinspektor in Braunschweig-Wolfenbüttel (1709–1729) ;
Studium in Helmstedt	Immatrikulation in Helmstedt: Johannes Fabricius Altorfinus (29.05.1663)
Ehefrauen	Emilie Fabricius geborene Hofmann (06.10.1661–01.09.1743), Heirat 1683
Porträt	HAB: A 6263 | A 6264 | A 6268 | A 6262 | A 6266 | A 6265 | A 6267
Quelle	Ahrens 2004, S. 74
GND	https://d-nb.info/gnd/100793037
Permalink	https://uni-helmstedt.hab.de/prof-66-fabricius

Lehrstühle

1677–1697 Lehrstuhl für [o. A.], Altdorf

1697–1709 Lehrstuhl für [o. A.], Helmstedt

Ämter

1709–1729: Braunschweig-Wolfenbüttel, Generalschulinspektor

Vorlesungen (17)

Joannes Fabricius D. praelectiones publicas, postquam iis oratione, ut vocant, inaugurali proluferit, Pentateuchi Mosaici interpretatione, eaque plana & brevi, auspicabitur. [...], Sommersemester 1697

[...] Neque deerit eorum desideriis, qui privatim in Theologia doceri cupiunt., Sommersemester 1697

Johannes Fabricius D. in explicatione libri Geneseos, cui orationem praemisit de Utilitate itineris Germanici, Belgici & Gallici, quae etiam in Studiosum Theologicae redundare potest, sedulo perge: nec minus in Scholis Theologicae Dogmaticae Quibus Polemicas proxime subjunget., Wintersemester 1697/1698

Joh. Fabricius D. perget indefesso studio, publice quidem in examine Catechismi Racoviensis,[...] subjunget., Wintersemester 1698/1699

[...] privatim autem in recensione librorum suae bibliothecae, [...] subjunget, Wintersemester 1698/1699

[...] & exercitiis homileticis eisq. mox alia subjunget, Wintersemester 1698/1699

Joh. Fabricius D. Controversiarum, quae nobis cum diversis dissentientium partibus intercedunt, tractationem publice, Deo volente; [...] Docet hora IX., Sommersemester 1701

[...] privatim autem scholas exegeticas in S. Scripturae libros, cum cura & studio singulari instituet: nec operam suam, disputare cupientibus, unquam recusabit., Sommersemester 1701

[...] Privatim autem perget in tradenda notitia meliorum auctorum theologicorum, [...],

Wintersemester 1701/1702

[...] nec non in studio biblico., Wintersemester 1701/1702

Joh. Fabricius D. Expositis hactenus controversiis, quas Christianorum coetui movent Athei, Gentiles & Mahhommaedani, accedet ad considerationem illarum, quae agitari solent inter ipsas Christianorum partes & sectas. [...], Wintersemester 1701/1702

[...] privatae etiam informationi promto animo impensurus operam., Sommersemester 1702

Joh. Fabricius D. Explicationem librorum mosaicorum, qvam in gratiam discentium denuo orsus est, Deo favente alacriter pertexet, [...], Wintersemester 1704/1705

[...] privatim dogmatica, homiletica, & polemica exercitia, cum studio bibliothecario continuabit., Wintersemester 1704/1705

Joh. Fabricius tradet Electa Biblica, seu ex posteriore Samuelis, & sequentibus V. T. libris insigniora & difficiliora loca explicabit, eorumque usum cum in vita, tum in concionibus adhibendum ostendet, &, ne antecedentibus explicationibus destituatur studiosa juventus, eas typis curabit excudi., Sommersemester 1707

Privatim docebit Prudentiam theologicam, sive modum, quem theologus observare tenetur, si ecclesiae vel scholae cum fructu velit praeesse, quibusque praesidiis instructus esse debeat, qui ad alterutram contendit., Sommersemester 1707

Nec minus vacabit collegiis examinatorio, homiletico, & biblico acromatico., Sommersemester 1707

Dissertationen (13)

Disputatio De altaribus, 16.04.1698. VD17 23:249008Z

Dissertatio Paradoxorum theologicorum semicenturia, 31.07.1698. VD17 23:235513Z

Dissertatio Paradoxa quaedam theologica, 22.10.1698. VD17 23:235500V

Dissertatio De Paradiso eiusque amissione et custodia, 06.12.1698. VD17 23:249859H

Dissertatio De bonorum operum ad salutem necessitate , 1700. VD17 23:237576V

Dissertatio Spicilegium explicationis selectiorum scripturae dictorum, 09.03.1701

Dissertatio De regno dei quod est iustitia, pax et gaudium in spiritu sancto ex epist. ad rom. XIV, 17, 27.06.1701

Dissertatio theologica De reverentia erga sacra, 24.07.1706

Dissertatio theologica De natura et indole theologiae revelatae, 05.11.1707

Dissertatio theologica De scriptura sacra, 10.12.1707

Dissertatio theologica De veritate religionis Christianae, 14.01.1708

Dissertatio Johannis Fabricii D. & Prof. in Acad. Iulia ordinarii Amoenitates Theologicae varii & selecti argumenti, 1699. VD17 23:235488C

Dissertatio Paradoxa Quaedam Theologica , 22.10.1698. VD17 23:235500V

Beteiligung an Dissertationen (2)

Gratulant in: Gottlieb Samuel Treuer (Präses): De Argvmento Ab Amore Dvcto Dissertatio Inavguralis Philosophica, 11.02.1723

Respondent in: Friedemann Bechmann (Präses): Dissertatio Sub Auspiciis Inclytae Universitatis Salanae Rectoris Magnificentissimi , 06.09.1690. VD17 23:261046G

HERZOG AUGUST BIBLIOTHEK

Rechenschaftsberichte

Zeitraum	10.01.1701–13.03.1701
Text	Anno 1701 / 10, 11, 13 [et] 14 Ianuarii Exposui caput 8 et 9 deuteromii. / 17 (18 impedimentum erat) / 20 [et] 21 Caput 10 et dimidiam partem XImi / 24 [et] 25 Eram Wofenbuttelii et Brunsvigae. / 27, 28 [et] 31 Absolvi alteram partem capitis XImi / 1 Februarii Professor Böhmer orationem habuit valedictoriam. / 3 et 4 Partem aliquam capitis 12mi interpretatus sum. / 7, 8, 10 [et] 11 Erant nundinae Brunsvicenses. / 15 Paontabam [?], B. Calixto / 17 [et] 18 Quod reliquum erat in capite XII ad finem perduxi / 21, 22, 24 [et] 27 Illustravi caput 13 et 14 tum / 28 Februarii & 1 Martii, caput 15tum / 3 et 4 Fui Brunsvigae / 7, 8, 10 [et] 11 Enarravi caput 16 et 17. / 14 [et] 15 Erat mercatus Helmstediensis / 17 [et] 18 Capiti 18 recitando operam impendi deinde secutae sunt feriea paschales / J. Fabricius
Quelle	37 Alt 2530, Fol. 37

Zeitraum	05.04.1701–17.06.1701
Text	Anno 1701 / Diebus Aprilis 5, 6 [et] 7 Fui Guelphebyti, eo antea vocatus. / 11, 12, 14 [et] 15 Theologiam polemicam, quae Iure praecessionis ad me devenerat, traditurus, prolegomena institui de disputationibus et controversiis theologicis, egique de earum obiecto, forma, modo, vitiis, eorumque remediis, et denique de dissertationum illarum utilitate. / 18 (19 Erat introductio mea in abbatiam, et 21 oratio inauguralis doctoris Bötticheri) et 22 de subiecto, damnis, insufficientia, loco, et cum quibus sit disputandum. / 25 et 29 Ipsam disputationem contra Atheos aggressus sum, per biduum interiectum a negotiis caenobialibus impeditus, eamque absolvi die 30 Maii. / 31 Maii Fui Guelphebyti. / 2 Junii Orationem inauguralem habebat Professor Engelbrecht. / 6 Coepi tractare controphias ad gentilitus, ac proposui religionis gentilis etymologiam, definitionem, dimensionem, originem, eaque occasione inquisivi in verum sensum dicti gen. 4, ultimo. / 7, 9 [et] 10 Tradidi rectum sensum verborum Jobi caput 31, 27 et ostendi seriem aetatum conversionis gentium, utilitatem notia modi [?], quo, gentiles sunt anvertenti et argtam instucentia [?], quibus ethicam superstitionis absundites reddaam evidens [?], christianae a. religionis / [v] / venitos pobahlis [?]. / 13, 14 [et] 17 Et sequentes argumenta gentilium solvere laborari. / J. Fabricius
Quelle	37 Alt 2530, Fol. 38

Zeitraum	05.07.1701–27.09.1701
Text	1701 / Absolvi controversis ad gentilibus. / 5 Publice peroravit Hattorffii. / 7 Scriptores de controversiis gentilium recensui. / 8 Initium feci disputationis ad iudaeis / 11 [et] 12 Egi de adminiculis ad confessionem Iudaeorum necessariis, de modo eos competenti, ac de pietate et trinitate librorum Novi Testamenti / 14 [et] 15 Adventum messiae demonstravi ex Genesis 49, 10 / 18 [et] 19 Ex Haggia 2 et Maleachio 3 / 21 Fuit resignatio prorectorati. / 22 Ex Daniele 9 disserui disputare adventum messiae. / 25, 26, 28 [et] 29 Egi de loco nativitatis messiae ex Micha 5 et eius familia, ex 2. Samuele 7 / 1, 2, 4 [et] 5 Augusti, de nativitate messiae, ex Esra 7 et officio eius prophetico, ex deuteronomio 18 / 8, 9, 11 [et] 12 De miraculis messiae, eiusque sacerdotis, morte horis puncta, resurrectione, ascensione, vocatione gentium ad cultum Dei, a prophetis

	praedicti. Contra ibi viam, quid Iudaei obiiciant, posui et expendi / Post nundinas Brunsvicenses diebus 25 [et] 26 alias iudaeorum obiectiones discussi, et syllabus auctorum, qui contra iudaeos scripserunt, / [v] / communicavi / 29 [et] 30 Continuo in disputatione cum iudaeis observanda monstravi. / 1 [et] 2 Septembris Coepi tractationem controversiarum ad Messiam etanis [?] / 5 [et] 6 Fuit mercatus oppidanus / 8, 9, 12, 13 [et] 15 Respondi ad obiectiones de corruptione Sacro Sancti / 16 Fui in coenobio regiae Lutterae / 19, 20, 22 [et] 23 Solvi obiectiones designatas [de] trinitate, trinitate christi, mahomede & Alcorano / 26 [et] 27 Ostendi necessitates studii in confessione Mahumedanis ponendis, et cautelas proposui a presente [?] confessore observandas, atque, auctores qui Alcoranis tram~ refutaverunt, commemoravi / [Ioannes] Fabricius
Quelle	37 Alt 2530; 37 Alt 211 Heft 1, Fol. 39; Fol. 7
Zeitraum	03.10.1701–16.12.1701
Text	Anno 1701 / Mense Octobris Diebus 3 [et] 4 Amplis disserui dependentia in conversione turearum diservanta, item de singulis autoribus mataeologiam Mahommedicam refutantibus, quos legendos commendaram. / 6 [et] 7 Mageburgi fui. / 10, 13 [et] 14 Coepi tactare controversias pontificias, primo in genere de iis proba faciens, dedit autem me contsens ad loctom te feram se ubi egi da seram sanctus / 17, 18, 20 [et] 21 De mundato scribendi, quod <> Aplum, nec non deiudice controversiarum theologicarum. / 24 [et] 25 Fui in monasterio Regio Lutterensi / 28 [et] 29 Sermonem habui de authentica versione vulgatae, & prohibitione lectionis sacrae Scripturae in lingua vulgari / 31 Octobris & 1, 3 [et] 4 Novembris, de libris Canonicis Verum Testamentum & perspicatare sacrae / 7, 8, 10 [et] 11 De perfectione sacrae & traditionibus / 13 [et] 14 Fuit mercatus oppidanus, & sequentes diebus auctio librorum doctoris Calixti / 21, 22, 24 [et] 25 Egi depero concupiscentia post baptismum in renatis reliqua, & baptismi effectu. / 28 [et] 29 Ac Decembris 1 [et] 2 de immaculate Beatae Virginis conceptione. / 5, 6 [et] 8 De eadem materia & opibus non renatori / 9 Erat disputatio publica / 12 Examen conditati / 13 Rutus dissertationes publica / 16 Absolvi materiam coeptam. Et nos inciderunt feriae natalitiae. / J. Fabricius
Quelle	37 Alt 2530, Fol. 40
Zeitraum	09.01.1702–31.03.1702
Text	Anno 1702 / Ianuario / 9, 11, 12 [et] 13 In controversiis Pontificiis egi de Libero arbitrio / 16, 17, 19 [et] 20 De Iustificatione / 23 [et] 24 (26 Erat Consistorium publica) / 27 Eadem de materia / 30, 31 et Februario 3 (Nam secundo erat festum purificationis Mariae) de Iustitiae incremento & conservatione per B. O. de distinctione iustificationis in primam & secundam, & Conciliatione Sancti Iacobi cum Sancto Paulo. Et mox inciderunt nundinae Brunsvicenses / 17, 20, 21, 23 [et] 24 De Praeparationibus ad iustificationem, de certitudine gratiae Dei, de necessitate bonorum operum, de Legum ecclesticarum obligatione. / 27 [et] 28 De B. O. necessitate ad salutem, & Christo legislatore / 2 [et] 3 Martii fui in coenobio Regiae Lutterae / 6, 7, 9 [et] 10 De possibilitate observandi percepta Dei, & Merito bonorum operum / 13, 14, 16 [et] 17 De B. O. operum exercitio interitu mercedis aternae, de fiducia in meritis posita, de Numero sacerdotium, de Differentia sacerdotium Veteris & Novi Testamenti. / 20 Ob

consistorium publicum legere non potui / 21 Egi de Efficacia sacerdotium Novi Testamenti ex opere operato / 23 [et] 24 Fui item in coenobio / 27, 28, 30 [et] 31 Disserui de charactere, intentione ministri sacramentum pergentis, Baptisante [?] Iohannis, Fide infantum, Transsubstantiatione / Ioannes Fabricius Fabricius.

Quelle 37 Alt 2531, Fol. 31

Zeitraum 03.04.1702–29.06.1702

Text Anno 1702 / In tractatione controversiarum Pontificarum egi / Diebus 3, 4, 6 [et] 7 Aprilis De Panis eucharistici repositione & asservatione. Post ferias paschales. / Diebus 27 [et] 28 De Adoratione eucharistiae. / Diebus 1, 2, 4 [et] 5 Maii De Communione sub una & poenitentiae sacramento, ac Baptismo. / Diebus 8 [et] 9 De Poenitentiae partibus. / Diebus 11 [et] 12 Monastici negotii causa peregre mihi abeundum fuit. / Diebus 15, 16, 18 [et] 19 Absolvi coeptam materiam, & porro egi de constitutione eiusque perfectione. / Diebus 22 [et] 23 (25to Erat festis Ascensionis) & 26 De Attritione & Confessione articulavi [?]. / Diebus 29 [et] 30 De satisfactione. Post ferias Pentecostales. / Diebus 13, 15 [et] 16 Iunii Persecutus sum Dictam materiam. / Diebus 19, 22 [et] 23 (Nam 20 erat oration inauguralis doctoris Gakenholzii) De indulgentiis. / Diebus 26, 27, 29 [et] 39 De Purgatorio. / J. Fabricius.

Quelle 37 Alt 2531, Fol. 32

Zeitraum 04.07.1702–29.09.1702

Text In tractatione controversiarum cum Pontificiis / Die 4 Iulii (Nam 3. fuit consistorium publicum) Absolvi materiam de Purgatorio. / 6 [et] 7 Fui Brunsvigae / 10 [et] 11 Erat mercatus oppidanus. / 13 [et] 14 Disserui de <> & defunctis. / 17, 18 [et] 19 De sacerificiis Missae / 21 Fuit consistorium publicum item dies 24, 25, 27 [et] 28 Porro egi de sacrificio missae, & an illud sit purgatorium, etiam defunctis. / 31 Fuit consistorium publicum. / August 1, 3 [et] 4 Examen [?] habui <> privatis, & partim de canone missae. / 7, 8, 10 [et] 11 Item de canone missae, & de cultu sanctorum. / Intervenerunt nundinae Brunsvicenses. / 24 [et] 25 Continuavi tractatum de cultu sanctorum. / 28, 29, 31 & Septembris 1 De cultu imaginum. / 7 [et] 8 De cultu reliquarum. / 11 Peregre abfui. / 12 [et] 14 Adhuc de cultu reliquiarum, & de coniugio clericorum. / 15 Impetu catarrhi impeditus fui a lectione. / 18 [et] 19 Adhuc de coniugio clericorum. / 21 Erat consistorium publicum. / 22 De consiliis Evangelicis. / 25 [et] 26 De eadem materia & primatu romanorum pontificum. / 29 Erat festum Sancti Michäelis. / J. Fabricius

Quelle 37 Alt 2531, Fol. 33

Zeitraum 10.10.1702–10.10.1702

Text Anno 1702 / Die 10 Octobris Coepi tractare controversias, quae nobis indercedunt cum Reformatis, & quoniam ex illis principales sunt, quae occurrerunt inter eis de Sancta Coena, de Persona Christi, & de Electione ac Refutatione, ideo singulari statione [?] de iis egi, atque a die Citido [?] usque ad ferias nativitatis Christi (exceptis illis diebus, quibus erat consistorium, aut mercatus oppidanus, aut ratione inauguralis, & biduo, quo pergere abfui) Disserui de vera corporis & sanguinis Christi presentia in sacra coena, de

	manducatione impiorum, deque persona Christi, ita, ut ostenderem, quod Reformatorum sententia soleat referri, quomodo illi eam exponant, cum primis in confessionibus publicis, quantum momenti cuius controversiae insit, quid viri emditi ac moderati de ea sentiant, & an, quoque modo sive minui, sive <> queat. / J. Fabricius
Quelle	37 Alt 2531; 37 Alt 211 Heft 1, Fol. 34; Fol. 102

Zeitraum	08.01.1703–30.03.1703
Text	Anno 1703 / Ianuar 8, 9, 11 [et] 12 Proposui doctrinam Reformatorum de Praedestinatione ex nostratium relatione. / 15, 16 & 19 (nam 18 fuit examen theologiae canditati, Tappenii) sententiam Reformatorum ex ipsorum contestationibus [?] publicis, aliisque probatis scriptis exhibui. / 29 [et] 30 Sententias virorum eruditorum de modo componendi hanc controversiam indicavi. / Februar 1 / Fuit disputatio inauguralis Tappenii. / 2 Festum purificationis Mariä & post hoc inciderunt nundinae Brunsvicenses. / 15 Tractavi quaestionem, An deus sit causa peccati? / 16 Egi de effectu baptismi. / 19 [et] 20 Usus sum medicina. / 22 [et] 23 Materiam de effectu <?> persecutus sum. / 26 [et] 27 Proposui eruditorum de hac controversia iudicia. / Martii 1 Coepi controversias de ritibus, atque in genere de ritibus disserui. / 2 In specie de baptismo laicorum & mulierum. / 5 [et] 6 De Exorcismo in baptismo. / 8 [et] 9 De oblatis & fractione panis, ac privata confessione / 12 [et] 13 De Imaginibus & distributione Capitulorum decalogi. / 15 Auspicatus sum controversias cum Anabaptistis, & de sectis eorum disserui / 16 & 19 Coepi agere de paedobaptismo. / 20, 22 [et] 23 Itinere Wolfenbüttelensi impeditus fui / 26 [et] 27 Fuit mercatus oppidanus / 29 [et] 30 Absolvi materiam de Paedobaptismo / J.Fabricius
Quelle	37 Alt 2532, Fol. 38

Zeitraum	19.04.1703–29.06.1703
Text	Anno 1703 / April 19, 20, 23 [et] 24 Erat auctio librorum. / 26, 27 [et] 30 Vindicavi doctrinam nostram de assumta Christi humanitate, contra Anabaptistas / Maii 1, 3 [et] 4 Egi de iuramentis, officio magistatus & iudiciis forensibus [?] / 7, 8, 10 [et] 11 De potestate belli gerendi, & supplicia capitalia infligendi / 14, 15, 18 [et] 21 (nam 17 erat festum ascensionis Christi) disserui de sententiis Anabaptistarum circa doctrinam de bellis & magistratu politico, & de nostratium sententia circa eandem materiam: item de statu animarum defunctorum, deque curatione bonorum, deque controversiis [?] cum anabaptistis, de iudiciis <virorum> doctorum circa Anabaptistas, eorumque refutatoribus. Inciderunt feriae pentecostales. / A 4 Iunii Usque ad 9 aegrotavi / 11 Auspicatus sum controversias cum reformatis, & initiatus [?] sum de iis, quae disputantibus observanda sunt / 12, 14 [et] 15 Proposui sententias [?] nostratium de <> corporis & sanguinis Christi in Sancta coena. / 18, 19, 21 [et] 22 Ostendi sententiam Reformatorum ex publicis <> confessionibus, item im quibus notis anno adsentiant,& dissentiant. / 25, 26, 28 [et] 29 Fui sub medici imperio / J. Fabricius
Quelle	37 Alt 2532, Fol. 39

Zeitraum	02.07.1703–25.09.1703

Text	Anno 1703 / 2 Iuli Erat festum visitationis Mariae. / 3, 5 [et] 6 In controversia de Sancta Coena respondi obiectionibus Reformatorum,& rationem conciliationis monstravi / 9 [et] 10 Erant nundinae oppidanae / 12 [et] 13 Perrexi in prioribus / 16 Item lectionem impedivit. /17 & 20 (nam 29 erat resignatio ProRectoratus) absolvi doctrinam seu controversiam de Sancta coena / 21 Coepi exhibere controversias, quae nobis intercedunt cum refomatis, in tabulis / 24 Fuit consistorium, in quo legebantur Schedae lectionum / 26 [et] 27 Perrexi in coepto negotio. Similiter dies 30 & 31 nec non / 2 & 3 Augusti / 6 et 7 Ventilare coepi controversiam de Persona Christi. Inciderunt nundinae Brunsvicenses. /23 [et] 24 Egi de unione hypostatica / 27, 28, 30 [et] 31 De unione naturarum & idiomatum communicatione / 3 [et] 4 Septembris redierunt nundinae oppidanae / 6 [et] 7 Excussi controversiam de secundo genere communicationis idiomatum / 10, 11, 13 [et] 14 De tertio genere communicationis idiomatum & de Praedestinatione / 17, 18 [et] 21 (nam dies 20 erat examen publicum candidatorum philosophorum) disserui iterum de Praedestinatione / 25&25 Absolvi hanc materiam. Et inciderunt feriae Sancti Michäelis. / I.Fabricius
Quelle	37 Alt 2532; 37 Alt 211 Heft 2, Fol. 40; Fol. 51 f.

Zeitraum	08.10.1703–14.12.1703
Text	Anno 1703 / Mensibus octobris diebus 8, 9 [et] 12 (nam 11 praelegebantur schedae lectionum) tractavi contra Pontificios controversiam de scriptura sacra, disserens de necessitate scripturae, de mandato scribendi, iudice controversiarum theologiae, de authentia vulgatae versionis latinae, deque utilitate versionum. / 15, 16, 18 [et] 19 De lectione scripturae, libris apocryphis Veteris Testamenti scripturae sacrae perspicuitate ac perfectione. / 22 & 25 (23 me praeparavi ad disputationem publicam) de traditionibus, et concupiscentia post baptismum reliqua. / 26 Fui in monasterio regio-Lothariensi. / 29 Fuit Consistorium publicum. / 30 & Novembris diebus 1 ac 2 de effectu baptismi, de immaculata conceptione Beatea Mariae, de operibus irregenitorum, de libero arbitrio, ac fide iustificante. / 5 Erat Consistorium publicum. / 6 [et] 8 De iustificationis causa formali, iustitiae incremento, et dispositionibus ad eam. / 9 Habebatur oratio inauguralis Professoris Kochii. / 12 [et] 13 Nundinae agebantur oppidanae. / [v] / Ventilavi controversias de certitudine gratiae divinae obligatione legum humanarum, bonorum operum necessitate ad salutem ratione efficientie, et Christo legislatore. / 29 De Possibilitate observandi mandata Dei, et meritis bonorum operum. Redire iussus ad expositionem scripturae Veteris Testamenti a die 20 Novembris usque ad 4 Decembris, prolegomena institui de interpretatione scripturae. / Diebus 6 & 7 Decembris exposui caput 19 Deuteronimii, in quo olim substiteram. / 10, 11, 13 [et] 14 Caput 20. / 17 [et] 18 Caput 21. / Brevi post inciderunt feriae natalitiae.
Quelle	37 Alt 2532, Fol. 5 f.

Zeitraum	30.11.1703–30.11.1703
Text	Post auspicium novi anni primum per solennitates templi academici, deinde per praeparationem ad orationem in praeceptione magistratus academici habendam, atque inde ab eo temproe per negotia prorectoratus a lectionibus impeditus, tres tamen publicas diputationes, easque omnes contra Ponticifios,

	habui & direxi. / J. Fabricius / *Dieses Exemplar bleibt bei der Universität*
Quelle	37 Alt 2533, Fol. 32

Zeitraum	21.04.1704–30.09.1704
Text	Desposito sub medium Iulii Magistratu academico, diebus 21&24 eiusdem mensis ad operas publicas rediens, disserui de ratione recte tractandi studium theologicum. / 25 Auspicatus sum interpretationem captitis 1 Genesios. / 29 (nam 28 erat Consistorium publicum) &31 absolvi expositionem memorati capitis, &consideravi caput 2. / Augusti Diebus 1, 4, 5 [et] 7 Interpretatus sum caput 3. / 8 Erat consistorium privatum. / Post nundinas Brunsvicenses. / 25, 26, 28 [et] 29 Tractavi caput 4&5. / Septembris 1 [et] 2 Erat mercatus oppidanus. / 4, 5, 8 [et] 9 Explicui caput 6&7. / 11 [et] 12 Versatus sum in explicatione capitis 8. / 15, 16, 18 [et] 19 Exposui caput 9 & dimidiam partem capitis 10. / 22, 23, 25, 26 & 30 (nam 29 erat festum Sancti Michaëlis) alteram partem capitis 10 & caput 11. / J. Fabricius
Quelle	37 Alt 2533, Fol. 33

Zeitraum	02.10.1704–16.12.1704
Text	Anno 1704 Mensis O*ctobris* / Diebus 2 [et] 3 Fui Wolfenbuttelii. / 6, 7, 9 [et] 10 Interpretatus sum caput 12 Geneseos , cum dimidia parte capitis 13. / 13, 14, 16 [et] 17 Tractavi de altera parte capitis 13&parte capitis 14. / 20, 21, 23 [et] 24 Enarravi alteram partem capitis 14&tertiam capitis 15. / 27 Praelegatone [?] schedae lectionum. / 28, 30 [et] 31 Exposui, quod reliqum erat in capite 15,&integrum 16 caput. / Mensis Novembris / Diebus 3 [et] 4 Caput 17. / Die 6 Erat Magisterii actus. / 7, 10 [et] 11 Caput 18. / Die 13 dimidiam partem captis 19. / 14 Fuit Consistorium publicum. / Diebus 17 [et] 18 Mercatus oppidanus. / 20, 21 [et] 24 (25 Iterum erat Consistorium publicum). / 27 Absolvi caput 19. / 28 Consistorium privatum. / Mensis Decembris / Die 1 Erat electio novi ProRectoris. / 2, 9, 11 [et] 12 Illustravi caput 20, 21. / 4 & 5 Ab oppido aberam. / 15 [et] 16 Caput 22&23 Dehinc catarrho impeditus fui, donec inciderent feriae Nativitatis Christi. /
Quelle	37 Alt 2533, Fol. 34

Zeitraum	31.12.1704–28.02.1705
Text	Anno 1705 / Priora librorum Mosaicorum privatim gratisque proponens, et librum Deuteronomii absoluturus, diebus 5, 8 [et] 9 Ianuarii (nam sexto erat festus Epiphaniae) enarravi caput 24. / [Diebus] 12, 13 [et] 16 (nam 15 erat resignatio prorectoratus) caput 25. / [Diebus] 19, 20, 22 [et] 23 Caput 26 / [Die] 26 Legebantur selectarum Lectionum. / [Diebus] 27, 29 et 30 Capitulum 27 / Februari 2 Erat festum purificationis Mariae. / Diebus 3, 5 et 6 Capitis 28 partem / Post nundinas Brunsvicenses. / [Diebus] 16, 17 [et] 19 Alteram capitis partem. / [Die] 20 Erat consistorium publicum. / [Diebus] 23, 24, 26 [et] 27 Fui Wolffenbuttelii, eo vocatus. / [Mensis] Martii [Diebus] 2, 3, 5, 6, 9 [et] 10 Caput 29. / [Die] 12 Impeditus fui compellatione professoris cuiusdam Wittenbergensis. / [Die] 13 Caput 30. / [Diebus] 16, 17, 19 [et] 20. Capita 31 [et] 32. / [Diebus] 23 [et] 24 (26 erat Consistorium) 27 dimidiam partem capitis 33. / [Diebus] 30 [et] 31 Erat mercatus oppidanus. / April die 2 [et] 3 alteram partem, nec non caput 24. / Sequebantur feriae paschales. / Iohannes

	Fabricius.
Quelle	37 Alt, Nr. 2534; 37 Alt 211 H.2, fol. 23; fol.146
Zeitraum	31.03.1705–31.05.1705
Text	Anno 1705 / [Mensis] Aprilis diebus 23 [et] 24 erat auctio librorum Seyderianorum [?] / [diebus] 27 Consistorium publicum / [diebus] 28 Habui prolusionem de Officio Studiosi Theologiae. De sive institui Prolegomena de Studio Bithias, et disserui / 30 Aprilis & 1 Maii de Libris Mosis, aliisque historiis, & pro propheticis / [diebus] 4, 5, 7 [&] 8 De libris Novi Testamenti & auctoribus Canonicorum librorum Veteris et Novi Testamenti / [die] 11 Fuit Consistorium publicum. Et diebus 12, 14 [et] 15 iter impedimentaque alia [?] / [diebus] 18 [et] 19 De Actoribus librorum apocryphorum Veteris Testamenti / Die 20 Erat festum ascensionis & [die] 22 Electio novi Prorectoris / [die] 25 Egi de lectione Scripturae Sacrae, & [die] 26 disputatio erat publica. Mox et secutae sunt feriae pentecostales / Iunii [diebus] 9, 11 [et] 12 Explicavi caput 1. Iosuae / [diebus] 15,16,18 [et]19 Capites 2.& 3. / [diebus] 22 (23. erat item disputatio publica) 25 [et] 26 caput 4 / [diebus] 29 [et] 30 Caput 5 / Iohannes Fabricius
Quelle	37 Alt, Nr.2534, fol.24
Zeitraum	30.06.1705–31.08.1705
Text	Anno 1705 / Iulii 2 erat festum visitationis Mariae / [diebus] 3 (nam 6&7 erat mercatus oppidanus) 9 [et] 10 exposui caput 6 Iosuae / [diebus] 13 [et] 14 vehemens me affligebat catarrhus / [diebus] 16 [et] 17 Caput 7 tractavi / [diebus] 20, 21, 23 [et] 24 Caput 8 & dimidia partem capitis 9 / Reliquis diebus fui Guelpherbyti / [die] 3 Augusti fuit consistorium publicum / [diebus] 4, 6, 7, 10 [et] 11 alteram capitis 9 partem, a capite 10 enarravi. / Sequebantur nundinae Brunsvicenses. / [diebus] 1 & 4 Septembris (nam tertium erat consistorium) caput II interpretatus sum / [diebus] 7 & 8 Mercatus oppidanus rediit / [die] 10 impeditus sum per [...] / [die] 11 erat auctio librorum. / [die] 14 [&] 15 Capitula 12 contenta declaravi / [diebus] 17 [&] 18 Alia librorum auctio instituebatur / [Diebus] 21, 22, 24 [et] 25 Capitulum 13 evolvendo opera impendi. / Secutus est festum Sancti Michaelis. / Iohannes Fabricius.
Quelle	37 Alt, Nr.211, Heft 2; 37 Alt, Nr. 2534 , Fol.24; Fol.25
Zeitraum	30.09.1705–30.11.1705
Text	Anno 1705 / Octobris diebus 5, 6, 8 [et] 9 in expositione libri Josuae tractavi caput 14 et partem 15. / [Die] 12 alteram partem capitis 15. / [Diebus] 13,15, [et]16 Fui Wolffenbüttelii. / [Diebus] 19, 20, 22 [et] 23 Capita 17 & 18 enarravi. / [Die] 26 Erat consistorium. / [Diebus] 27, 29 [et] 30 Evolvi capita 19 & 20. / Novembris diebus 2 Iterum veniendum erat in Consistorium. / [Diebus] 3, 5 [et] 6 Exposui caput 21 cum dimidia parte sequentis. / [Diebus] 9 [et]10 Peregre abfui / [Diebus] 12 [et] 13 Absolvi alteram partem capitis 22. / [Diebus] 19 [et] 20 Caput 23 interpretatus sum. / [Diebus] 23, 24, 26 [et] 27 Caput 24. / Destine usque ad ferias nativitatis Domini, varia Veteris Testamenti dicta, ne per ferias nova ordiretur libri Biblici tractatio statim in initio interpretem considerare moti propotur [?] initium facient ab eo, quod extat 2. Maccabaei 12 quodque Pontificii ad probandum dogma purgatorii habere solent. / Iohannes Fabricius

Quelle	37 Alt, Nr.2534, fol.26 und 27 (zwei gleiche Zettel)
Zeitraum	31.03.1706–31.05.1706
Text	Anno 1706 / Post ferias paschales profectus sum Francofurtum ad Iubiläum academici, atque inde reversus die 8. Maii. / [die] 10. Maii vota nuncupabant pro avertenda grandine / diebus 11 & 14 nam 13 erat festum ascensionis Christi) prolegomena feci in tractatione de dictis probantibus V.T. / diebus 17. [,] 18.[,] 20.[et] 21 Disserui ex ses. III, I0 de Modo feliciter auspicandi et prosequendi studium theologicum ex Deuteronomio 4,2 de perfectione scriptura: es Psalm 119, 10. de perspicitate: et ex Ieremiah 23, 29 de efficaeia eiusdem. Inde scenta sunt feriae pentecostales. / diebus 1 & 3. Iunii docui ex Psalm 14, 1 de notitia Dei naturali. / die 4 Erat consistorium publicum. / diebus 7.[,] 8.[,] 10.[et] 11. ex Deuteronomio 6,4 de unitate Dei: ex Genesio 1,1 detunitatopsorarum divinarum: ex Psalm 33, 6: eadem de materia. / diebus 14.[,] 15.[,] 17.[et] 18. Ex Genesio 1, 1 de Creatione: ex Psalm 91, 11[et] 12 de Angelis et ex Psalm 119, 89 [,] 90 [et] 91 de Providentia divina. / diebus 21 [et] 22 (24 erat festum Sancti Iohannis baptistae) [,] 25.[et] 28. ex Genesio 6, 5. et capitulo 8, 21 de Peccato originalii et ex Psalm 5, 5 de Causa peccati. / 29. Erat oratio inauguralis Professoris Schrammii. / Iohannes Fabricius.
Quelle	37 Alt 2535; 37 Alt 211 H.2, fol.20; fol.168
Zeitraum	30.06.1706–31.08.1706
Text	Anno 1706 / Mensis Iulii die 1 (2 enim erat festum visitationis Mariae), 5, 6, 8 [et] 9. perrexi in dissertatione de Causa peccati, ex ψ 515. et porro egi de Libero arbitrio ex Ieremiah 13, 22 & de Christo ex Genesio 3, 25. [diebus] 12 [et] 13 Erat mercatus oppidanus: & [diebus] 16, 19, 20, 22.[et] 23 anatomia corporis humani. / [Diebus] 26, 27, 29. [et] 30 de Christo ex Genesio 49, 25 & de Lege Dei ex Deutoronomio 6,1. / Mensis Augusti diebus 2, 3, 5 [et] 6. de Evangelio ex Esaia 61,12. / [diebus] 9,10, 12.[et] 13. De Poenitentia ex Ieremiah 3, 12 [et] 13 & de Institutione ex Genesio 15,6. secuta sunt nundinae Brunsvicenses. / [diebus] 26 [et] 27 De Bonis operibus ex Numeri 15, 39,40 [et] 41 / [diebus] 30 [et] 31 De Ecclesia ex ψ 45, 14 / Mensis Septembris diebus 2 &3. fui Wolffenbuttelii in conventu statum provincialis. / [diebus] 6.[et] 7. fuit mercatus oppidanus. / diebus 9.[,] 10.[,] 13.[,] 14.[,] 16.[et] 17 Docui de Electione ex 1.Liber Regis 9,18. / [diebus] 20.[,] 21.[,] 23.[,] 24.[et] 27. De Ministerio ecclesiastico ex ψ 68, 12. de Magistratu politico ex Providentia 8, 15 [et] 16 de Coniugio ex Genesio 2, 24 & de Resurrectione ac Vita aeterna ex Danielo 12, 2./ Secutus est festum Sancti Michaelis. / Johann Fabricius
Quelle	37 Alt 2535, fol.21
Zeitraum	30.09.1706–30.11.1706
Text	Anno 1706 / Octobris [diebus] 11.[,] 12.[et] 14. Praemissis Prolegomenis de libello Rutha, explicui caput 1. / [die] 15 Celebrabat memoria fundationis academiae / [diebus] 18.[,] 19.[et] 21. Caput 2./ Die 22. erat examen candidati theologiae. / [diebus] 25.[,] 26.[,] 28.[et] 29 caput 3. / Novembri [diebus] 1.[,] 2.[,] 4.[et] 5. caput 4. / [diebus] 8.[,] 9.[,] 11.[et] 12. Caput I libri prioris Samuelis. / [diebus] 15. [et] 16. fuit mercatus oppidanus / [diebus] 18. [et] 19. interpretatus sum caput 2. / [diebus] 22.[,] 23.[,] 25.[et] 26. Caput 3 & initium

	capitis 4ti. / [diebus] 29. [et] 30. reliquum capitis quarti / Decembri [diebus] 2. [et] 3. enerravi caput 5. / [diebus] 6.[,] 8. [,] 9.[et]10.caput 6.&7 / [diebus] 13.[,] 14.[,] 16.[et] 17. caput 8. / Iohannes Fabricius
Quelle	37 Alt 2535; 37 Alt 211 H.3, fol.22; fol. 32

Zeitraum	10.01.1707–08.04.1707
Text	Anno 1707 / Ianuario 10 (11 erat disputatio inauguralis theologica) 13, 14 enarravi caput 9 prioris libri Samuelis / [diebus] 17, 18, 20 [et] 21 Caput 10 cum dimidio 11. / [diebus] 24, 25, 27, 28 [et] 31 Altera partem Capitis 11 & caput 12 / Februario [diebus] 1 (3 &4 vocatus eram ad consecrendus nostrum Abbatem, & deinde secutae sunt nundinae brunsvicenses) 14, 15, 17, 18 caput 14 &15 / [diebus] 21, 22, 24, 25 [et] 28 Caput 16 et partem aliquam Capitis 17 / Martio [diebus] 1,3,4 [et] 7 Capitis 17 partem alteram, & Caput 18 / [diebus] 8,10 [et] 11 Fui Wolffenbüttelii / [diebus] 14, 15, 17 [et] 18 Caput 19 & 20 / [diebus] 21, 22 [et] 24 (25 erat festus Annutiationis) Caput 21 & 22 / [diebus] 28,29 [et] 31 Caput 23 & 24 / Aprilis / [diebus] 1, 4, 5, 7, [et] 8 Caput 25 & 26 / Secutae sunt feriae paschales / Iohannes Fabricius
Quelle	37 Alt 2536; 37 Alt 211 H.2, fol.23; fol.105

Zeitraum	01.04.1707–30.06.1707
Text	Anno 1707 / Mensis Aprilis diebus 1,4,5,7 [et] 8 exposui caput 25 & 26 libri 1. Samuelis secutae sunt feriae paschales. / Maii diebus 2 [et] 3 disserui de studio biblicis, traditurus Electa biblica Veteris Testamenti / [diebus] 5,6,9,11,12 [et] 13 Electe proposui ex libri Iudicum capites 9 & 10 / [diebus] 16,17,19,20 ex capitibus 11 und 12 / [diebus] 23, 24, 26, 27 & 31 (30 enim sacra fiebant pro averruncenda grandine & tempestate) ex capitibus 13 & 14 / Iunii 2, 3, 6 [et] 7 ex capitibus 15 & 16 / Mox inciderunt feriae pentecostales. / [diebus] 20,21 [et] 23 ex capitibus 17 &18 / [diebus] 27, 28 [et] 30 ex capite 19 / Iohannes Fabricius
Quelle	37 Alt 2536, fol.24

Zeitraum	01.07.1707–27.09.1707
Text	Anno 1707 / Die[bus] 1 & 5 Iulii (quarto enim fiebat renuntiatio Magistrorum) exposui difficiliora in capitibus 20 & 21 libri Iudicum. / 7& 8 Fui in monasterio Regis Lothar. & / [diebus] 11 [et] 12 mercatus incidit oppidanus / [diebus] 14, 15, 18 [et] 19 (21 Novus Prorector publice sistebat) 22, 25 & 26 interpretatus sum caput 22 usque ad 31 prioris libris Samuelis, ubi ante hac substitera. / [diebus 28, 29 & / Augusti diebus 1, 2, 4, [et] 5 Caput 1,2,3 [et] 4 posterioris libri Samuelis / [diebus] 8,9, 11 [et] 12 Caput 5 & 6 / Dehinc secutae sunt nundinae brunsvicenses. / [diebus] 22, 23, 25, 26, 29, 30 Caput 7,8,9 [et] 10 Septembris diebus 1, 2, 5, 6, 8 [et] 9 caput 11 &12 / [diebus] 12, 13, 15, 16, 19, 20, 22 [et] 23 Caput 13, 14 [et] 15 / [diebus] 26 [et] 27 (29 erat festum Sancti Michaelis) 30 Caput 16 & 17 / Iohannes Fabricius
Quelle	37 Alt 2536, fol.25

Zeitraum	10.01.1708–23.03.1708
Text	Anno 1708 / Die 10 Ianuarii, praelectiones publicas in librum I. Regum auspicatus sum a prolegomenis de appellatione, auctore, auctoritate, fine, &

	partibus istis lobis. / Diebus 12, 13, 16 [et] 17 (iis erat resignatus magistratus academici) & 20. enarravi caput 1 & 2. / [Diebus] 23, 24, 26, 27, 30 [et] 31 Caput 3 & 4 postea inciderant nundini brunsvicenses. / Februarii [diebus] 13, 14, 16, 17, 20, 21 [et] 23 Caput 5 & 6 / [diebus] 24, 27 [et] 28 parte capitis 7 / Martii 1 & 2 Impeditus fui perincissione corporis alienius humani, ab Anatomico institutam: ob qua tamen in sequentibus diebus non intermisi operas meas publicas. / [diebus] 5,6 [et] 8 (9 eram Wolffenbuttelii) 12, 13, 14 [et] 16 partem alteram capitis 7 & caput 8. / [diebus] 19, 20, 22 [et] 23 Caput 9 / [diebus] 26 [et] 27 Erat mercatus oppidanus. / Mox est secutae feriae paschales. / Iohannes Fabricius
Quelle	37 Alt 2537, 36

Zeitraum	10.01.1708–18.12.1708
Text	Anno 1708 / Octobri [diebus] 1, 2, 4, 5, 8, 9, 11 [et] 12 interpretatus sum caput 8 & dividiam partem capitis 9 libri II. Regum / [die] 15 Erat festum natalis Academiae. / [diebus] 16, 18, 19, 22, 23, 25 [et] 26 alteram partem capitis 8 et aliquid capitis 9. / [diebus] 29 [et] 30 Absolvi caput 9 & illustravi caput 10 & 11 / Novembri [diebus] 1,2,5,6,8 [et] 9 caput 12 & 13 / diebus 12, 13, 15 [et]16 caput 14. / [diebus] 19, 20, 22, 23, 26, 27, 29, 30 caput 15 & 16 cum dimidi parte capitis 17. / Decembri [die] 3 & 7 (nam intermediis diebus pergere aberam) alteram partem capitis 17. / [diebus] 10,11, 13, 14, 17 [et] 18 Caput 18 & 19
Quelle	37 Alt 2537; 37 Alt 212 H.1; 37 Alt 211 H.3, 39; 25; 92

Zeitraum	17.04.1708–29.06.1708
Text	Anno 1708 / [Die] 17 April. Erat Consistoria publica. / [diebus] 19, 20, 22, 23 (24, 26, 27 pergere alteram) & 30 explicavi caput 10 & 11 prioris libri Regum / Maio [diebus] 1,3,4,7,8,10 [et] 11 Caput 12 & 13 / [diebus] 14 Fiebant sacra pro avertenda tempestate, & permiscie frugus / 15 & 18 (nam 17 celebratur festus accensionis Christi) dedi faturam dictam scripturae Veteris Testamenti incepte a quibusdem explicatorum, aut applicatorum. / [diebus] 21 [et] 22 Persecutus sum istam materiam. Interea inciderunt feriae pentecostales. / Iunii [diebus] 4,5,7 [et] 8 Candidatum nominatum [?] tractavi. / [die] 11 Habebatus Consistorias publicas. / [diebus] 12, 14 [et] 15 Reversus ad I librum Regum interpretatus sum caput 14. / [diebus] 18,19,21, 22, 25, 26, 28 [et] 29 caput 15, 16 & 17 / Iohannes Fabricius
Quelle	37 Alt 2537, 37

Zeitraum	03.07.1708–28.09.1708
Text	Anno 1708 / Mense Iulio [diebus] 3,5,6,12 [et] 13 nam 2 erat festus visitationis Mariae; & 9 ac 10 mercatus oppidanus explicui caput 18 & partem capitis 19 prioris Iobis Regum / [diebus] 16, 17, 19 [et] 20 partem alteram capitis 29 et caput 20. / [diebus] 23,26 [et] 27 (24 fiebat resignato magistratus academici) caput 21 ea parte capitis 22. / [diebus] 30 et 31 Alteram partem. / Mense Augusto die 2, 3, 6, 7, 9 [et] 10 caput 1 & 2 posterioris libri Regum / Secuta sunt nundinae Brunsvicenses. / diebus 20, 21,23 [et] 24 caput 3 & partem quarti . / [diebus] 27, 28, 30 [et] 31 partem alteram & aliquod ex quinto. / Mense Septembri [diebus] 6, 7, 10, 11 [et] 14 (nam 3 & 4 erat mercatus

	oppidanus, 13 ante Consistorium publicum) reliqua capitis quinti, & caput 6 usque ad titulum 17 / [diebus] 17 & 18 fui Salzdahlemii / [diebus] 20, 21, 24, 25, 27 [et] 28 alteram partem capitis 6 & caput 7. / Iohannes Fabricius
Quelle	37 Alt 2537; 37 Alt 211 H.3, 38; 7

Zeitraum	03.10.1708–13.12.1708
Text	Anno 1708 / Octobris [diebus] 3,4, 6, 7, 10, 11, 13 [et] 14 interpretatus sum partem capitis 17 & caput 18 ac 19 posterioris libri Samuelis. / [diebus] 17, 18, 20, 21 24, 25, 27, 28 [et] 31 caput 20, 21 & partem caput 22 . / Novembri 1,3, 4, [et] 7 (octavo me praeparavi ad disputationem postridie habendam I & II . iterum parte aliqua capitis 22 in quo prolixus & difficilis psalmos continetur. / [diebus] 14 [et] 15 Erant nundinae oppidanae. / 17, 18, 21, 22, 24 [et] 25 Absolvi caput 22 / [diebus] 28 [et] 29 ac / Decembri [diebus] 1, 2, 5 [et] 6 (8& 9 Wolffenbüttelio mihi salutandis erat) 12 & 13 caput 23 & 24 Et sic finem imposui expositioni huius libri./ Iohannes Fabricius
Quelle	37 Alt 2536, fol.26

Zeitraum	30.11.1754–30.11.1754
Text	Die 29 Octobris Anno MDCCLV / Trimestri progresso publice explicationem Dispensatorii Pharmaceutici Wirtembergici absolvi et postea in cadavere infantili. Neurologiam demonstravi. Privatim observationum Medicinalium Lommii expositionem finivi, in Institutionibus Medicis Boerhaavianis vero ad § 640 et in compendio practico Heisteriano ad § XVIII Capitis XVIII progressus sum, ulteriusque his lectionibus per subsequens semestre perrecturus. / Iohann Fabricius
Quelle	37 Alt 2569, Fol. 148

Zitierhinweis

Prof. Johann Fabricius. In: Wissensproduktion an der Universität Helmstedt. Forschungsportal zur frühneuzeitlichen Universitätsgeschichte. Hrsg. von der Herzog August Bibliothek Wolfenbüttel. 2010–2013. Relaunch 2026. Permalink: https://uni-helmstedt.hab.de/prof-66-fabricius [06.07.2026]